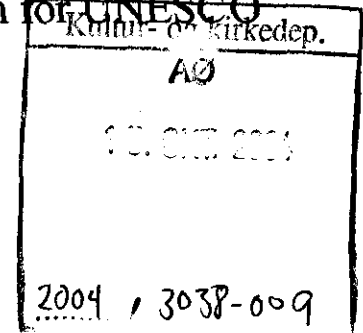

Den norske UNESCO-kommisjonen

Norwegian National Commission for UNESCO

Kultur- og kirkedepartement
v/ underdirektør Åse Vøllo
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 14. oktober 2004
YE/200404250

Høringsuttalelse om utkastet til konvensjon for å verne og fremme et mangfold av uttrykk

Vi viser til utkast til konvensjon for å verne og fremme et mangfold av uttrykk og invitasjon til innspill som høringsinstans.

1. UNESCO-kommisjonen er generelt sett positiv til konvensjonen. Det er imidlertid en generell bekymring for at konvensjonen ikke fremmer det den er ment å fremme jfr. punkt I. Objectives and principles. De virkemidler som er foreslått stilt til rådighet for de ulike kontroll- og rådgivingsorgan demmer ikke opp for en globalisert kultur som vil bli preget av "those who have", ikke av "those who have not".
2. Et grunnleggende problem med denne konvensjonen er at den favoriserer det hvite flertallssamfunnet, og i særdeleshet den hvite majoritetskulturen. Teksten åpner for en del bekymringer når det gjelder krav om lik tilgang til markedene, lik tilgang til informasjon, fravær av hindre som fremmer fri flyt av varer og tjenester.

Det listes opp flere tiltak og virkemidler som skal sikre minoritetskulturer og utsatte kulturer eller kulturer med svakt fundament i eget land. Det hjelper så lite når målet for konvensjonen er å sikre verden som fri "handelssone" for avsenders produksjon/distribusjon.

3. Sett fra et urfolksperspektiv, legger konvensjonen opp til at minoritetskultur og majoritetskultur skal overleve på samme vilkår. Slik er ikke virkeligheten. Både urfolkscultur og minoritetskultur trenger spesiell støtte for å kunne "konkurrere" med majoritetskulturen.

Skal kulturelt mangfold opprettholdes, må konvensjonen sikre at det treffes tiltak for å sikre at medlemmer av urfolk og minoriteter får minst like god mulighet til kulturutfoldelse på alle nivåer som det den øvrige del av nasjonalsamfunnet har.

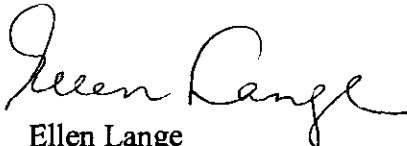
ILO-konvensjon nr 169 om urbefolkninger og stammefolk i selvstendige stater ble ratifisert av Norge i 1990 og gjort gjeldende for samene. Konvensjonens formål er å framheve urbefolkningers rett til å bevare og videreutvikle sin kultur og myndigheters plikt til å støtte dette arbeidet. Formålet er ikke å gi urbefolkninger en særstilling, men motvirke negativ diskriminering og å oppnå reell likebehandling.

4. **Kommentar til artikkel 14.** Vi foreslår at denne artikkel strykes. Den er i strid med nasjonale, regionale og europeiske "proteksjonistiske" programmer (som for eksempel støttetiltak via Norsk filmfond, Nordisk Film- og TV-fond og Media-programmet), som i så fall vil være lite verd for den egne kulturen. Konvensjonen gir en valgmulighet i "Art. 19, option B", men kommer den til anvendelse er man vel i grunnen like langt?

5. Ifølge høringsuttalelsen til den finske nasjonalkommisjonen for UNESCO, viser konvensjonen i noen artikler til rettigheter som ikke finnes juridisk sett (Art. 2 nr. 3 - principle of free access and participation). Det bør ikke henvises til disse prinsippene som rettigheter dersom de ikke reelt sett er det også i internasjonal lovgivning.

Vennlig hilsen,

Astrid Nøklebye Heiberg (sign.)
leder

Ellen Lange
generalsekretær